

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέματα «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη φορολόγηση των εταιρειών με σημαντική ψηφιακή παρουσία»

[COM(2018) 147 final — 2018/0072 (CNS)]

και

«Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου ψηφιακών υπηρεσιών επί εσόδων που προκύπτουν από την παροχή ορισμένων ψηφιακών υπηρεσιών»

[COM(2018) 148 final — 2018/0073 (CNS)]

(2018/C 367/14)

Εισηγητής: ο κ. **Krister ANDERSSON**

Συνεισηγητής: ο κ. **Petru Sorin DANDEA**

Αίτηση γνωμοδότησης	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 11.4.2018
Νομική βάση:	Άρθρα 113 και 115 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Οικονομική και νομισματική ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	27.6.2018
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	12.7.2018
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	536
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	175/6/3

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή αναλαμβάνει ψηφιακές φορολογικές πρωτοβουλίες, δίδοντας περαιτέρω ώθηση στις διεθνείς συζητήσεις προσφέροντας ένα σαφές παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να μετασχηματιστούν οι τρέχουσες φορολογικές αρχές.

1.2. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ολόκληρη η οικονομία πρέπει να ψηφιοποιηθεί και, όπως και η Επιτροπή, πιστεύει ακράδαντα ότι η λύση πρέπει τελικά να είναι παγκόσμια, προκειμένου να αξιοποιηθούν καλύτερα τα οφέλη της παγκοσμιοποίησης, με κατάλληλη παγκόσμια διακυβέρνηση και παγκόσμιους κανόνες. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ επικροτεί τη στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και του ΟΟΣΑ για την υποστήριξη της εξεύρεσης μιας διεθνούς λύσης.

1.3. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι είναι πολύ σημαντικό να αναπτυχθούν νέες αρχές σχετικά με τον τρόπο καταλογισμού και φορολόγησης των κερδών των εταιρειών σε μια χώρα της ΕΕ, σε διάλογο με τους εμπορικούς εταίρους, προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν κλιμάκωση των εμπορικών και φορολογικών εντάσεων μεταξύ των μεγάλων οικονομικών παραγόντων του κόσμου. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη για δίκαιες και συναινετικές λύσεις.

1.4. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η εκτίμηση των επιπτώσεων θα πρέπει να συμπληρωθεί με ανάλυση του αντίκτυπου που θα έχει το προσωρινό μέτρο στις επενδύσεις, στις νεοσύστατες επιχειρήσεις, στην απασχόληση και στην ανάπτυξη. Πρέπει επίσης να καταδειχθεί με ποιον τρόπο η πρόταση θα επηρεάσει τις ΜΜΕ.

1.5. Το προσωρινό μέτρο που προτείνει η Επιτροπή για τη φορολόγηση ορισμένων ψηφιακών υπηρεσιών δεν φορολογεί τα εταιρικά κέρδη, αλλά τον κύκλο εργασιών. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η προσέγγιση αυτή είναι διαφορετική από το παγκόσμιο σύστημα φορολογίας των επιχειρήσεων, το οποίο βασίζεται στη φορολόγηση των κερδών, αναγνωρίζει όμως ότι για τις ψηφιακές εταιρείες που δεν έχουν φυσική παρουσία, η χώρα στην οποία πραγματοποιούνται πωλήσεις δεν θα εισπράττει φόρους επί των εταιρικών κερδών.

1.6. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι μια τέτοια μετατόπιση του βάρους της φορολόγησης θα ωφελήσει τις μεγαλύτερες οικονομίες με πολλούς καταναλωτές σε βάρος των μικρότερων εξαγωγικών οικονομιών. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι κάθε λύση, είτε βραχυπρόθεσμη είτε μακροπρόθεσμη, στη φορολόγηση των ψηφιακών επιχειρηματικών μοντέλων πρέπει να οδηγεί σε ένα δίκαιο και ισότιμο οικονομικό αποτέλεσμα για όλες τις οικονομίες της ΕΕ.

1.7. Κατά την αξιολόγηση του πραγματικού επιπέδου φορολόγησης του ψηφιακού τομέα, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις των φορολογικών κωδικών που προωθούνται λόγω της εν εξελίξει εφαρμογής των κανόνων BEPS και, ειδικότερα, την ανάγκη να ληφθεί υπόψη το σημαντικά αυξημένο επίπεδο φορολόγησης στις ΗΠΑ των αμερικανικών ψηφιακών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ, λόγω αλλαγών στον φορολογικό κώδικα των ΗΠΑ.

1.8. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι δεν υπάρχει ρήτρα λήξης ισχύος ή άλλος μηχανισμός που να διασφαλίζει ότι το προσωρινό φορολογικό μέτρο θα αποσυρθεί όταν βρεθεί μια πιο μακροπρόθεσμη λύση. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει σθεναρά το Συμβούλιο να αναπτύξει τέτοιου είδους κανόνες σε περίπτωση που θεσπιστεί το προσωρινό μέτρο.

1.9. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η πρόταση για την εφαρμογή φόρου επί του κύκλου εργασιών έχει προκαλέσει έντονη συζήτηση σε διεθνές επίπεδο, κάτι που αποτελούσε έναν από τους σκοπούς της πρωτοβουλίας. Η Ευρώπη πρέπει πλέον να καταλήξει σε μια κοινή θέση στις εν εξελίξει συζητήσεις στον ΟΟΣΑ.

2. Εισαγωγή και ιστορικό

2.1. Με την ανακοίνωσή της με τίτλο «Καιρός για ένα σύγχρονο, δίκαιο και αποδοτικό φορολογικό πρότυπο για την ψηφιακή οικονομία», η οποία δημοσιεύθηκε στις 21 Μαρτίου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε τη νομοθετική της δέσμη για μια εναρμονισμένη μεταρρύθμιση των κανόνων της ΕΕ για τη φορολόγηση των εταιρειών στον τομέα των ψηφιακών δραστηριοτήτων. Η δέσμη περιλαμβάνει δύο οδηγίες του Συμβουλίου που συνοδεύονται από μια μη δεσμευτική σύσταση που αφορά τη φορολόγηση των εταιρειών με σημαντική ψηφιακή παρουσία.

2.2. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή πρότεινε δύο νέες οδηγίες: i) μια μακροπρόθεσμη πρόταση, η οποία θεσπίζει κανόνες και διατάξεις για την «ψηφιακή παρουσία» (digital PE) ⁽¹⁾ και αποσκοπεί στη μεταρρύθμιση των κανόνων φορολογίας των εταιρειών, έτσι ώστε τα κέρδη να καταχωρούνται και να φορολογούνται εκεί όπου οι επιχειρήσεις έχουν σημαντική αλληλεπίδραση με τους χρήστες μέσω ψηφιακών διαύλων και όχι εκεί που πραγματοποιούν τα κέρδη τους: ii) μια βραχυπρόθεσμη πρόταση σχετικά με ενδιάμεσο φόρο κύκλου εργασιών για την παροχή ορισμένων τύπων ψηφιακών υπηρεσιών ⁽²⁾. Η ψηφιακή ενιαία αγορά της ΕΕ χρειάζεται ένα σταθερό φορολογικό πλαίσιο που θα συμβαδίζει με τα ψηφιακά επιχειρηματικά μοντέλα. Αυτό αναμένεται να τονώσει την καινοτομία, με την εξασφάλιση σταθερού επενδυτικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις που θα τους επιτρέψει να αναπτυχθούν. Οι εταιρείες που αναπτύσσουν ψηφιακές δραστηριότητες, όπως όλες οι άλλες επιχειρήσεις, πρέπει να συμβάλλουν στα δημόσια οικονομικά και να επιμερίζονται τη φορολογική επιβάρυνση που χρειάζεται για τη χρηματοδότηση των δημόσιων υπηρεσιών ⁽³⁾.

2.3. Συγκεκριμένα, η μακροπρόθεσμη πρόταση θεσπίζει κανόνες για τη διαπίστωση της ύπαρξης φορολογητέου συνδετικού στοιχείου (taxable nexus) για τις ψηφιακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο, σε περίπτωση μη φυσικής εμπορικής παρουσίας, καθώς και αρχές για τον καταλογισμό των κερδών σε μια ψηφιακή επιχείρηση που αποτυπώνουν καλύτερα τη δημιουργία αξίας των ψηφιακών επιχειρήσεων. Τα μέτρα αυτά ισχύουν για εταιρείες που πληρούν ένα από τα ακόλουθα κριτήρια: α) κατώτατο όριο που υπερβαίνει τα 7 εκατ. ευρώ σε ετήσια έσοδα σε ένα κράτος μέλος· β) περισσότερους από 100 000 χρήστες σε ένα κράτος μέλος σε ένα οικονομικό έτος· ή γ) σύναψη άνω των 3 000 επιχειρηματικών συμβάσεων παροχής ψηφιακών υπηρεσιών μεταξύ της επιχείρησης και των επιχειρηματικών χρηστών σε ένα οικονομικό έτος.

2.4. Η βραχυπρόθεσμη πρόταση σχετικά με το προσωρινό φόρο κύκλου εργασιών θα εφαρμόζεται, ως έμμεσος φόρος, σε δραστηριότητες τα έσοδα των οποίων δημιουργούνται: α) από την πώληση επιγραμμικού διαφημιστικού χώρου· β) από ψηφιακές ενδιάμεσες δραστηριότητες που επιτρέπουν στους χρήστες να αλληλεπιδρούν με άλλους χρήστες και οι οποίες μπορούν να διευκολύνουν την πώληση αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ τους· και γ) από την πώληση δεδομένων που προκύπτουν από πληροφορίες που παρέχει ο χρήστης. Ο φόρος αυτός θα επιβάλλεται μόνο στις επιχειρήσεις με συνολικά ετήσια έσοδα ύψους 750 εκατ. ευρώ παγκοσμίως και 50 εκατ. ευρώ στην ΕΕ. Εάν εφαρμοστεί με συντελεστή 3 %, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να δημιουργήσουν κατ' εκτίμηση έσοδα ύψους 5 δισεκατ. ευρώ ετησίως.

2.5. Η πρόταση της Επιτροπής πρόκειται να συνδυάσει τις νέες οδηγίες με τις τροποποιήσεις της κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ), διασφαλίζοντας ότι τα συστήματα φορολογίας εταιρειών των κρατών μελών και η προτεινόμενη ΚΕΒΦΕ διαθέτουν κανόνες που αντιμετωπίζουν την πρόκληση της φορολόγησης της ψηφιακής οικονομίας ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2018) 147 final.

⁽²⁾ COM(2018) 148 final.

⁽³⁾ COM(2018) 146 final.

⁽⁴⁾ COM(2018) 146 final. Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε ΕΕ C 434 της 15.12.2017, σ. 58.

<https://www.eesc.europa.eu/el/our-work/opinions-information-reports/opinions/common-consolidated-corporate-tax-base>

2.6. Όσον αφορά το μέλλον, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η λύση πρέπει να είναι παγκόσμια, συνεργάζεται δε στενά με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για την υποστήριξη της εξεύρεσης διεθνούς λύσης σύμφωνα με την ενδιάμεση έκθεση του ΟΟΣΑ για τη φορολόγηση της ψηφιακής οικονομίας, που δημοσιεύθηκε στις 16 Μαρτίου 2018.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι ολόκληρη η οικονομία πρέπει να ψηφιοποιηθεί. Δεδομένης της ταχείας ανάπτυξης επιχειρηματικών μοντέλων, ιδίως στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών, είναι εξαιρετικά σημαντικό να εξελιχθούν επίσης τα φορολογικά μας συστήματα. Η ψηφιακή οικονομία υπερβαίνει τα σύνορα, ενώ υπάρχει αυξανόμενη ανάγκη το φορολογικό πλαίσιο να συμβαδίζει με τα ψηφιακά επιχειρηματικά μοντέλα.

3.2. Η ΕΟΚΕ, όπως και η Επιτροπή, πιστεύει ακράδαντα ότι η λύση πρέπει τελικά να είναι παγκόσμια, προκειμένου να αξιοποιηθούν καλύτερα τα οφέλη της παγκοσμιοποίησης, με κατάλληλη παγκόσμια διακυβέρνηση και παγκόσμιους κανόνες. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ επικροτεί τη στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και του ΟΟΣΑ για την υποστήριξη της εξεύρεσης μιας διεθνούς λύσης.

3.3. Παράλληλα με τις διεθνείς συζητήσεις και μετά την ανακοίνωσή της ⁽⁵⁾ που δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2017, η Επιτροπή προτείνει τώρα λύσεις σε επίπεδο ΕΕ. Όπως δηλώνει η Επιτροπή ⁽⁶⁾, η πρωτοβουλία αυτή θα δώσει περαιτέρω ώθηση στις διεθνείς συζητήσεις δίνοντας ένα σαφές παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο οι αρχές που συζητούνται σε διεθνές επίπεδο μπορούν να μετατραπούν σε ένα σύγχρονο, δίκαιο και αποδοτικό πλαίσιο φορολόγησης των εταιρειών προσαρμοσμένο στην ψηφιακή οικονομία.

3.4. Η ΕΟΚΕ θεωρεί πολύ σημαντική την ύπαρξη ίσων όρων ανταγωνισμού στον τομέα της φορολόγησης των εταιρειών. Τα τελευταία χρόνια έχει καταστεί σαφές ότι μεμονωμένες εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν συγκεκριμένους φορολογικούς κανόνες σε ορισμένα κράτη μέλη, μειώνοντας τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή τους σχεδόν στο μηδέν. Στο αποτέλεσμα αυτό συνέβαλε και η έλλειψη διαφάνειας. Ορισμένες από τις περιπτώσεις αφορούσαν πολυεθνικές που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ συμμερίζεται τη φιλοδοξία της Επιτροπής να συνεχίσει να αντιμετωπίζει τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό και τη μη διαφάνεια από τα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των εταιρειών και να προωθηθεί η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα.

3.5. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή αναλαμβάνει ψηφιακές φορολογικές πρωτοβουλίες, δίδοντας περαιτέρω ώθηση στις διεθνείς συζητήσεις προσφέροντας ένα σαφές παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να μετασηματιστούν οι τρέχουσες φορολογικές αρχές. Η πρόταση για την εφαρμογή φόρου επί του κύκλου εργασιών έχει προκαλέσει έντονη συζήτηση σε διεθνές επίπεδο, κάτι που αποτελούσε έναν από τους σκοπούς της πρωτοβουλίας. Η Ευρώπη πρέπει πλέον να καταλήξει σε μια κοινή θέση στις εν εξελίξει συζητήσεις στον ΟΟΣΑ.

3.6. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οποιαδήποτε λύση προτεινόμενη σε επίπεδο ΕΕ πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την παγκόσμια διάσταση και αναγνωρίζει, όπως και η Επιτροπή, ότι «οι προτάσεις αυτές αποτελούν τη συνεισφορά της Επιτροπής στη διαμόρφωση λύσης σε βάση ομοφωνίας που επιδιώκει να επιτύχει ο ΟΟΣΑ έως το 2020. Οι προτάσεις δίνουν ένα παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο οι υπό διεθνή συζήτηση αρχές μπορούν να εφαρμοστούν» ⁽⁷⁾.

3.7. Είναι πολύ σημαντικό να αναπτυχθούν νέες αρχές σχετικά με τον τρόπο καταλογισμού και φορολόγησης των κερδών των εταιρειών σε μια χώρα της ΕΕ, σε διάλογο με τους εμπορικούς εταίρους, προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν κλιμάκωση των εμπορικών και φορολογικών εντάσεων μεταξύ των μεγάλων οικονομικών παραγόντων του κόσμου. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη για δίκαιες και συναινετικές λύσεις.

3.8. Τα σημερινά συστήματα φορολόγησης εταιρειών παγκοσμίως βασίζονται στην αξιολόγηση του εταιρικού κέρδους που καταλογίζεται σε κάθε σχετική δικαιοδοσία. Η φορολόγηση θα πρέπει να βασίζεται στο πού δημιουργείται η αξία. Δεδομένων των δυσκολιών προσδιορισμού του πού εμφανίζεται το κέρδος της αξιακής αλυσίδας, πρέπει να αναζητηθούν καθολικές αρχές για τον τρόπο με τον οποίο θα εκτιμάται το πού δημιουργείται η αξία. Κανόνες του είδους αυτού έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου έργου του ΟΟΣΑ, με τη διαμόρφωση φορολογικών αρχών και ορισμών του τρόπου τιμολόγησης αγαθών και υπηρεσιών (κανόνες των τιμών μεταβίβασης) εταιρειών εντός επιχειρηματικών ομίλων.

⁽⁵⁾ COM(2017) 547 final.

⁽⁶⁾ COM(2018) 146 final, σ. 5.

⁽⁷⁾ COM(2018) 146 final, σ. 6.

3.9. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι οι διεθνείς φορολογικοί κανόνες πρέπει να αναθεωρούνται κατά καιρούς, καθώς εξελίσσονται τα επιχειρηματικά μοντέλα. Οι ισχύοντες κανόνες αναθεωρήθηκαν πρόσφατα σε συνάρτηση με τη συμφωνία για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση κερδών (BEPS)⁽⁸⁾. Τώρα πλέον εφαρμόζονται οι νέοι κανόνες και ορισμοί. Αναμένεται ότι θα μειώσουν σημαντικά την ευκαιρία για επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό και διάβρωση των φορολογικών βάσεων⁽⁹⁾.

3.10. Είναι σημαντικό και οι άλλες εξελίξεις στον τομέα των εταιρικών φόρων να είναι σύμφωνες με τα όσα έχουν ήδη επιτευχθεί στο πλαίσιο της BEPS. Μία από τις αρχές της BEPS είναι να κατανομούνται τα κέρδη στις χώρες ανάλογα με το πού δημιουργείται η αξία.

3.11. Η ΕΟΚΕ θα ήθελε να υπογραμμίσει την ανάγκη εκπόνησης των κατάλληλων εκτιμήσεων επιπτώσεων. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η εκτίμηση επιπτώσεων δεν είναι επαρκώς ολοκληρωμένη. Η Επιτροπή δεν έχει αναλύσει τις επιπτώσεις που θα έχει το προσωρινό μέτρο στις επενδύσεις, στις νεοσύστατες επιχειρήσεις, στις θέσεις εργασίας και στην ανάπτυξη. Η εκτίμηση των επιπτώσεων δεν καταδεικνύει ούτε με ποιον τρόπο οι προτάσεις θα επηρεάσουν τις ΜΜΕ.

3.12. Πρέπει επίσης να αναλυθεί ο αντίκτυπος επί των εσόδων για τις μικρότερες και μεγαλύτερες οικονομίες, καθώς και το αποτέλεσμα που απορρέει από τα μέτρα που λειτουργούν παράλληλα με την εφαρμογή της BEPS σε διάφορες χώρες και από τη φορολογική μεταρρύθμιση των ΗΠΑ.

3.13. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, με τη φορολόγηση του κύκλου εργασιών και τις αρνητικές αλυσιδωτές συνέπειες που αναγνωρίζονται ρητώς από την Επιτροπή, θα μπορούσε να προκληθεί ζημία στην ανάπτυξη των ψηφιακών υπηρεσιών, ιδίως όσον αφορά τις νεοσύστατες επιχειρήσεις. Οι αλυσιδωτές επιπτώσεις προκύπτουν όταν οι υπηρεσίες πωλούνται αρκετές φορές και φορολογούνται κάθε φορά.

3.14. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να αυξηθεί το όριο των 7 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία μόνιμης εγκατάστασης από την οποία θα τεθεί σε ισχύ το νέο καθεστώς. Καλό θα ήταν οι διαβουλεύσεις στο Συμβούλιο να οδηγήσουν σε ένα αποτέλεσμα το οποίο δεν θα ενέχει κινδύνους παρεμπόδισης της ψηφιοποίησης αλλά, αντίθετα, θα ενισχύει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Κατά την αξιολόγηση του πραγματικού επιπέδου φορολόγησης του ψηφιακού τομέα, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι τροποποιήσεις των φορολογικών κωδικών που προωθούνται λόγω της εν εξελίξει εφαρμογής των κανόνων BEPS και, ειδικότερα, την ανάγκη να ληφθεί υπόψη το σημαντικά αυξημένο επίπεδο φορολόγησης στις ΗΠΑ των αμερικανικών ψηφιακών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ, λόγω αλλαγών στον φορολογικό κώδικα των ΗΠΑ⁽¹⁰⁾.

3.15. Η φορολόγηση του κύκλου εργασιών αντί του κέρδους και η επιβολή φόρων εκεί όπου πραγματοποιούνται οι πωλήσεις αντί του τόπου όπου δημιουργείται η αξία αποτελεί θεμελιώδη αλλαγή σε σχέση με τις σημερινές αρχές της φορολογίας. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι μια τέτοια μετατόπιση του βάρους της φορολόγησης θα ωφελήσει τις μεγαλύτερες οικονομίες με πολλούς καταναλωτές σε βάρος των μικρότερων εξαγωγικών οικονομιών. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι κάθε λύση, είτε βραχυπρόθεσμη είτε μακροπρόθεσμη, ως προς τη φορολόγηση των ψηφιακών επιχειρηματικών μοντέλων πρέπει να οδηγεί σε ένα δίκαιο και ισότιμο οικονομικό αποτέλεσμα για όλες τις οικονομίες της ΕΕ.

3.16. Το προτεινόμενο προσωρινό μέτρο σημαίνει ότι ακόμη και μη κερδοφόρες επιχειρήσεις θα φορολογούνται. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι το παγκόσμιο σύστημα φορολογίας των επιχειρήσεων βασίζεται στη φορολόγηση των κερδών, αναγνωρίζει όμως ότι για τις ψηφιακές εταιρείες που δεν έχουν φυσική παρουσία, η χώρα στην οποία πραγματοποιούνται πωλήσεις δεν θα εισπράττει φόρους επί των εταιρικών κερδών.

3.17. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι δεν υπάρχει ρήτρα λήξης ισχύος ή άλλος μηχανισμός που να διασφαλίζει ότι το προσωρινό φορολογικό μέτρο θα αποσυρθεί όταν βρεθεί μια πιο μακροπρόθεσμη λύση. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει σθεναρά το Συμβούλιο να αναπτύξει τέτοιου είδους κανόνες σε περίπτωση που θεσπιστεί το προσωρινό μέτρο.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Ο σταθερός συντελεστής 3 %, ο οποίος είναι ένα από τα στοιχεία που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεν μπορεί να εξετάζεται παρά μόνον ως ενδεικτικός, καθώς επιβάλλεται η δέουσα αξιολόγηση του ζητήματος. Εξάλλου, θα ήταν ίσως σκόπιμο να παρέχεται κάποιος βαθμός ευελιξίας προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα συνεισφοράς του κάθε συνεισφέροντος.

4.2. Η έλλειψη διασυνοριακής ελάφρυνσης κερδών και ζημιών και η συχνότητα του φαινομένου των τιμών μεταβίβασης και των διαφορών όσον αφορά την ψηφιακή παρουσία εντός της ΕΕ οδηγούν συχνά σε διεθνή διπλή φορολόγηση, δημιουργώντας έτσι σημαντικά εμπόδια στην ενιαία αγορά. Η καθιέρωση φόρου επί του κύκλου εργασιών για τις ψηφιακές υπηρεσίες που δεν θα πιστώνεται σε φόρους εισοδήματος σε άλλες χώρες θα αυξήσει περαιτέρω τη διπλή φορολόγηση, προσθέτοντας ένα επιπλέον εμπόδιο στην ενιαία αγορά. Η ΕΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να αποφευχθεί η θέσπιση μέτρων που θα οδηγούσαν σε οποιαδήποτε μορφή διπλής φορολόγησης.

⁽⁸⁾ ΟΟΣΑ 2015.

⁽⁹⁾ Στην ΕΕ, αναφέρεται από την Επιτροπή ότι η μεταβίβαση εταιρικών κερδών και η διάβρωση της βάσης από εταιρείες ανέρχεται σε 50-70 δισεκατ. ευρώ, ποσό που ισοδυναμεί με το 4 τοις χιλίοις του ΑΕγχΠ [COM(2018) 81 final].

⁽¹⁰⁾ «Νόμος για τις φορολογικές περικοπές και την απασχόληση», 22 Δεκεμβρίου 2017.

4.3. Η μέθοδος του ΟΟΣΑ για την ανάπτυξη του ορισμού της ψηφιακής παρουσίας συνιστά μια δυναμική διαδικασία κατά την οποία οι αλλαγές, καταρχήν, τυγχάνουν παγκόσμιας αποδοχής. Παρεκκλίνοντας από τη διαδικασία αυτή με την πρόταση μονομερούς ορισμού, η πολυπλοκότητα του διεθνούς φορολογικού συστήματος αυξάνεται, όπως και η αβεβαιότητα για τους επενδυτές. Ακόμη και στην απίθανη περίπτωση που ο ΟΟΣΑ υιοθετήσει τον ίδιο ορισμό στην αναμενόμενη τελική έκθεσή του για την ψηφιακή οικονομία το 2020, σύντομα τα δύο συστήματα θα αποκλίνουν και πάλι ⁽¹¹⁾.

4.4. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι ο αριθμός των χρηστών των ψηφιακών υπηρεσιών αποτελεί κριτήριο για το φορολογητέο συνδετικό στοιχείο. Ο αριθμός των κλικ σε έναν ιστότοπο μπορεί εύκολα να παραποιηθεί και οι εταιρείες κινδυνεύουν να χάσουν τον έλεγχο ως προς τη δικαιοδοσία εντός της οποίας θεωρείται ότι δραστηριοποιούνται.

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Luca JAHIER

⁽¹¹⁾ Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι ο ορισμός της ψηφιακής παρουσίας που θα θεσπιστεί από την ΕΕ μέσω οδηγίας θα αναπτυχθεί με αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ενώ ο ορισμός του ΟΟΣΑ που θα εφαρμόζεται στον υπόλοιπο κόσμο θα αναπτυχθεί μέσω της διεθνούς συναίνεσης που εκφράζει ο ΟΟΣΑ με τις συνεχείς του αναθεωρήσεις.